

МАКЕДОНИЈА Д А УНИЈАТА ШЛ

"ЕК треба да нè повика на консултативно донесување на нашите политики, кој како процес е различен од терминот политички дијалог, бидејќи не вклучува само политички актери, туку асоцира на различни политички агенди, кои се адаптираат на интересите на сите заинтересирани страни: бизнис секторот, интересните групи, невладиниот сектор, истражувачките центри итн.", истакнува Марија Ристеска од ЦИКП.

"Втората забелешка се однесува на сведувањето на проблемот со името со Грција под поимот добрососедски односи. Ние сметаме дека ова прашање не смее да се однесува на правото на самоопределување. Народот кој живее во Македонија така сака да се вика. Ова прашање не може да биде сведено под добрососедски односи и тоа содржи голема субјективна интерпретација на грчката позиција во спорот со името".

но, исто така, нè тепа по прсти, бидејќи не сакаме да го промениме името. Затоа во контекст на овој поширок и комплексен политички простор можеме да се прашаме има ли правда на планетава? Секој валкан актер се обидува да ни дели лекции, иако учесниците во политичката сказна за идеалот на "Старата дама" не ги научиле своите реплики од филмот за учеството за наградата "Феликс". Тоа значи дека од една страна нè замајуваат домашните политичари, кои поради своите интереси доцнат со приказните за фаќањето воз за ЕУ, додека другите ги кријат своите грди намери.

прогласени аналитичари, тогаш и во лагата може да се пронајде едно зрнце вистина. Но, каде е тоа зрнце вистина? Зад седум гори, зад седум мориња или крај Камениот мост!?

ОПИС...

"Прва работа која ќе ја спомнеме е тоа дека овој Извештај покрива период од 12 месеци, а во овој случај од почетокот на октомври 2007 г. до октомври 2008 г. Извештајот ги разгледува приоритетите на партнерството во пристапувањето, кои ги усвои Советот на ЕУ на 18 февруари 2008 г. Приоритетите се однесуваат, како на политичките критериуми, така и на економските критериуми, односно на обврските за членството и нивното усогласување со 34 поглавја од легислативата на ЕУ. Тие се поделени според клучни, краткорочни и среднорочни приоритети. Така, постојат 8 клучни приоритети, кои всушност се осумте одредници или бенчмаркови, кои треба да ги исполни земјата, со цел да добие датум за почнување со преговорите", истакна Џоан Пирс, претставник на Мисијата на ЕУ во Скопје.

"Затоа е важно да се спомне дека Извештајот е фокусиран на подготовките за пристап во ЕУ. Тоа не е општ Извештај на сè што се случува во земјата во периодот од 12 месеци, туку во голема мера е насочен кон подготовката на Македонија за влез во ЕУ, како и на критериумите од Копенхаген, кои треба да бидат исполнети за да може земјата да стане членка. Во однос на партнерството, Извештајот се однесува на сите недостатоци кои се појавиле во претходната година. Доколку нешто е спомнато во претходната година и се бара повеќе внимание или не е доволно

Неодамна, Центарот за истражување и креирање политики (ЦИКП) организираше трибина насловена како "Без преговори! Без визи?" Настан, кој како по обичај се занимава со последиците, а не со причините за негативните оценки кои пристигнаа од Брисел. Сепак, трибината посветена на најновиот Извештај за напредокот на РМ од Европската унија, презентираше една новина, а тоа се однесуваше на дволичноста и на перфидноста на бриселската администрација, која сè повеќе се обидува да ни дели лекции, наместо да се обиде да го смени својот "валкан веш".

Меѓутоа, исто така, тоа не може да ја намали вината на домашните актери, кои вешто се обидуваат да ја избегнат својата политичка одговорност, која ја поистоветуваат со реалните прилики во Република Македонија.

За нив оваа наша пуста реалност е политичка имажинација, која е производ на манипулативните трошоци во Скопје. Оттаму повторно мораме да се прашаме дали сè тече, сè се менува во Република Македонија? Доколку постфестум им веруваме на разните само-

Пишува: Кокан СТОЈЧЕВ

Доколку се повикаме на старата поговорка сè тече, сè се менува, тогаш прашањето за приближувањето на Република Македонија кон Европската унија ќе влезе во длабока политичка стапица, бидејќи последниот Извештај на Европската комисија за успехот на реформите во нашава земја крие големи субјективни слабости.

Но, од друга страна пројавените и веќе забележливи уценувачки пораки на Брисел, кои произлегуваат од дволичниот карактер на Извештајот на Унијата, претставуваат преседан во меѓународните односи, бидејќи прашањата за спорот со Грција и македонскиот евроинтеграционен процес се две различни политички работи. Имено, она што географски претставува Северен Пол, тоа за нас може да биде проблемот со Грција, додека она што фигуративно го лоцираме со компас Антарктикот, тогаш тоа се нашите маки во приближувањето кон ЕУ.

Значи, Извештајот на ЕУ јасно ги отсликува нашите политички слабости

ОБИ ЛЕКЦИИ, АКАНИЦИ

разработено, исто така, тоа ќе се наведе во Извештајот и за оваа година, со цел да се одреди дали се случиле подобрувања, дали се разрешени некои проблеми или е потребно натамошно дејствување. Извештајот е објективен, праведен поглед, фактолошка анализа на состојбите. За таа цел Европската комисија врши консултации но, исто така, голема е и одговорноста на Комисијата за подготовката на Извештајот, поради тоа што тој се базира на факти кои таа треба да ги потврди. Доколку таа направи консултации со невладината организација, а НВО ни кажува дека нешто се случува, ние нема да направиме извештај за тоа освен доколку го потврдиме од независен извор. На овој начин ќе потврдиме дека Извештајот е објективен и се базира на здрави факти. Затоа, доколку не сте запознати со методологијата, не би ви било доволно јасно на што се однесуваат изјавите и приоритетите за влез во ЕУ", објаснува експертот од Унијата.

ИСТОРИЈА...

"Ова не е прв Извештај за Република Македонија. Во Процесот за стабилизација и асоцијација, во 2003 г. беше првиот Извештај кој јавно беше анализиран. Имено, имаме добиено и други извештаи, кои беа во рамките на регионалниот пристап, но од 1998 г. наваму, оние кои подолго го следат процесот, можат да направат еволутивна споредба, да укажат каде сме биле тогаш и каде сме сега. При тоа, многу не би навлегувала во методологијата, бидејќи таа се развиваше методолошки. Меѓутоа, ако сега ги коментираме извештаите од 1998/99/2000, кои во тој период не беа јавни, а како во моментот реагираме за последниот Извештај, гледаме дека ситуацијата во државата е поинаква. Денес имаме една предвидливост и објективизираност на процесот, чии критериуми јасно се структурирани. Тоа се однесува и на политичките и на економските критериуми, а се знаат и поткритериумите, па дури и индикаторите, односно кои се изворите на прибирање на информации за Извештајот. Секако дека Владата е еден од основните извори за информации за Извештајот, но продуцирањето информации за Извештајот е само крај на еден цел процес на планирање и спроведување на активностите, така што по традиција во јуни даваме наш придонес кон него. Потоа кон крајот на септем-

ври, она што значи за 1 октомври итн. го ажурираме нашиот придонес во изработката на извештај", истакна Малинка Ристеска-Јордановска, државен советник во Секторот за евроинтеграции.

"Значи, сега почнувајќи од статусот кој го имаме и она што е презентирано во Извештајот, за нас е најважно како во најкраток можен рок добро да ги поставиме целите за да ги исполниме. Тие цели ќе ни овозможат следен чекор во процесот. Токму затоа наша задача е што ќе работиме во овој период, подготовка на акциски план на исполнување на препораките од Извештајот, кој се концентрира на неколкуте области од политичките критериуми, но она што е најзначајно од таа област се изборите. Понатаму, политичкиот дијалог, односно соодветно функционирање на институциите во рамките на системот. Од нас особено се бара функционирање на Собранието, како највисока законодавна институција, која обезбедува политички дијалог и демократски процеси на одлучување", оценува македонската државна советничка.

УНИКАТНА...

"Во Центарот за истражување и креирање на политики сметаме дека Извештајот за напредок претставува уникатна можност да се дискутира за развојот, модернизацијата и за реформските процеси, кои се одвиваат во Република Македонија. Зошто сметаме дека Извештајот претставува уникатна можност за да се дискутира за развојот, за модернизацијата и за реформските процеси во земјата? Прво, затоа што ние постојано ги анализираме јавните политики во земјата и утврдивме дека досега европската агенда е главниот иницијатор за сите реформи кои се спроведуваат во земјата и поради тоа Извештајот е интегрален документ. Сите останати извештаи оценуваат различни аспекти, политички, слободата на медиумите, транспарентноста, корупцијата, конкурентноста итн. Овој Извештај е единствениот кој интегрално ги оценува состојбите и затоа треба да се прифати како реален и партнерски придонес на Европската комисија во реформските процеси кои течат во државата. Затоа сметаме дека европскиот Извештај претставува значајна основа од која треба да се извлечат лекциите за тоа каде треба да се подобрат реформските процеси во Македонија. Од тој аспект нашите анализи на овој Из-

вештај покажуваат дека ЕУ ни испраќа три главно силни пораки. Првата е дека европските интеграции не се листа на проверка со која проверуваме колку сме приближени до европското законодавство, до европските стандарди итн. Извештајот не става нагласка на процесот на донесување на закони, туку колкав е капацитетот на институци-

"Сметаме дека повторното повикување на политички дијалог, кој се користи за квалификување или за оценување на комуникацијата меѓу политичките актери во земјата е несоодветен термин, бидејќи ги анализираме сите останати извештаи на ЕК за напредокот на другите земји и во нив процесот на интеграција со ЕУ е прилагоден. Терминот политички дијалог се користи како европски жаргон исклучително за односите на земјите со европската тројка. Значи, во контекст на заедничката надворешна политика. Тој никогаш не се користи за оценување на комуникацијата или за соработката на внатрешните политички актери во земјата", се потенцира во анализата на ЦИКП.

ите да ги спроведат тие законски решенија. Дали воопшто имаме институции кои треба да ги спроведат законските решенија? Втората порака произлегува од Извештајот дека реформите мора да бидат целосни. Тие мора да бидат кохерентни. Реформски процес не се води врз основа на проекти, туку врз база на некоја целосна стратегија. Напредокот во една сфера не значи добра оценка за севкупната област, особено тоа може да се види во делот за оценка на капацитетот на членството, каде оценките се добри за прогресот, но имаме уште неколку или повеќе предизвици. Според нас, третата порака се однесува на капацитетот на администрацијата. Визијата за реформските процеси треба да ја поседува администрацијата. Од неа треба да произлезе успехот на домашната агенда. Затоа сметаме дека оценките од овој Извештај не треба да бидат обесхрабрувачки за Македонија. Напротив, треба да сфатиме дека ЕУ е една динамична институција која постојано се унапредува. Тоа значи дека сите кандидати се цел на тоа движење", вели Марија Ристеска, која го пренесе ставот на Центарот за истражување и креирање на политики.